

AINEVALDKOND KUNSTIAINED

Kunstiõpetus

1. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 1. ja 2. klassis

- Õppetöös tegutsetakse koos õpetajaga matkides ja eeskuju järgi.
- Tutvutakse töövahendite ja materjalidega ning tööpinna ettevalmistuse ja korrastamisega.
- Õppeviisidest on esikohal praktiline harjutamine ja didaktilised mängud. Praktiliste tööde aineestik on lõimitud teiste ainetega
- Õppeülesannete järjestamisel lähtutakse põhimõttest liikuda ruumiliselt kujutiselt tasapinnalisele (kõigepealt voolitakse eset, seejärel tehakse temast joonistus).
- Arendatakse vaatlus- ja analüüsioskust ning verbaalset eneseväljendust. Praktiliste tööde kaudu toetatakse koordineerimise ja motoorika arengut.
- Õpetaja suunamisel õpitakse tajutavaid objekte eri meeltega (nägemine, kuulmine, haistmine, kompimine) vaatlema ja võrdlema, eri tunnuste alusel järjestama ja rühmitama. Tajukujutluste kujundamise/laiendamise eesmärgil õpetatakse märkama objekti värvust ja kuju ning oma töödes sobimatut (st reaalsusele mittevastavat) värvust ja kuju vältima.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• põhivärvide segamine piiratud värvide arvuga;• värvide helestamine ja tumestamine (loodus- ja pildivaatlused, tajukujutluste arendamine, lähiümbruse värvitoonide leidmine ja nimetamine);• objekti kujutamine šablooni või orientiiride abil (vaatlus- ja võrdlusoskuse, koordineerimise arendamine);• kunsti töövahendid ja nende korrashoid (pintslite jt vahendite õige hoidmine, kasutamine ja puhastamine, turvalisus);• esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis	<ul style="list-style-type: none">• Tunneb ära ja nimetab õpitud värvusi.• Kujutab esemeid/olendeid orientiiride abil.• Valmistab ette ja korrastab õpetaja juhendamisel oma töökoha.• Täidab kunstiõpetuse ülesandeid koostegevuses, eeskuju ja näidise järgi.• Julgeb katsetada ja tunneb rõõmu kunstialasest tegevusest.

endale tähenduslikes töödes; <ul style="list-style-type: none"> • mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine ja loominguline rakendamine; • kunstitööde vaatlus, videojuhendi järgi joonistamine. 	
--	--

2. KLASS

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • tutvumine erinevate materjalidega, sh looduslikud materjalid ja jääkmaterjalid ning nende kasutusvõimalused; • objekti kujutamine šablooni või orientiiride abil (vaatlus- ja võrdlusoskuse, koordinaatsiooni arendamine); • portree ja miimika (oma pere ja sõprade kujutamine, erinevate emotsioonide väljendamine töös); • esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes; • maalimine kattevärvidega, tööpinna ettevalmistus ja korrastamine; • graafika: templitrükk, materjalitrükk ja trükkimine näidise järgi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb (nimetab) kasutatavaid töövahendeid ning –materjale. • Leiab paberilehel ja pildipinnal otsitava (õpetaja juhendamisel). • Kujutab kõrvuti asetsevaid sarnaseid figuure väiksemana ja suuremana. • Võrdleb 2–3 tajutava tunnuse alusel (värvus, kuju, suurus) näidiseid ja valminud kujutisi õpetaja suunamisel. • Valmistab ette ja korrastab õpetaja suunamisel oma töökoha.

3. KLASS

Õppetöö eesmärgid/rõhuasetused 3. klassis

- Rikastatakse töövahendite ja materjalide valikut ning õpitakse nende säästlikku ja turvalist kasutamist. Võetakse kasutusele akvarellid.

- Ühe osa tunnist moodustavad kunstivestlused ja analüüsid planeeritava töö tegevuskava koostamiseks. Õpitakse märkama objektide ja kujutiste suurust, koloriiti ja paiknemist pildi pinnal.
- Õpitakse märkama rütmi ja mõistma selle tähendust (loodusrütmid, elurütmid, mustrid)
- Õppekäikude ja loodusvaatluste kaudu arendatakse analüüsi oskust ja ümbritseva keskkonna seostamist praktiliste töödega.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • erinevate töövahendite ja materjalide kasutamine ja nende korrashoid (pintslite jt vahendite õige hoidmine, kasutamine ja puhastamine, turvalisus); • loomade jt elusolendite kujutamine (iseloomuliku asendi, karvkatte, pinnafaktuuri jne kujutamine, kompimismeele arendamine); • inimese kujutamine paigal ja liikumises (näidismudelite ja skeemjooniste kasutamine); • rütm ja liikumine (erinevate mustrite kujundamine, mängulised rütmiharjutused); • keskkond ja selle kujutamine (erinevad keskkonnad ja looduskaitse); • kujutamine ruumis ja tasapinnal (erinevate tehnikate kasutamine). 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab ohutult ja säästvalt töövahendeid ja – materjale. • Kujutab loomi (jt elusolendeid) neile iseloomulikus asendis. • Märkab õpetaja suunamisel esemete ja figuuride detaile, täiendab kujutist. • Järgib mustri rütmi. • Võrdleb ja iseloomustab õpetaja suunamisel kahte kujutist tajutavate tunnuste alusel, väljendab kujutiste paiknemist pildiruumis. • Edastab erinevaid keskkondi sellele omaste objektide ja koloriidi kaudu. • Katsetab ja rakendab mitmesuguseid kunstitehnikaid ja töövõtteid omandatud oskuste piires.
<p><u>Õppekäigud</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Loodusvaatlus ja materjali korjamine kooli ümbrusest. 	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane märkab ümbruskonnas erinevaid looduslikke materjale kunsti loomiseks, oskab neid kasutada.

4. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 4. klassis

- Jätkuvalt pööratakse tähelepanu vestluse ja analüüsi oskuse arendamisele, mille kaudu õpitakse jälgima suurussuhteid ja objekti optilist muutumist perspektiivi kujutamisel.
- Skeemjooniste ja mudelite abil õpitakse kujutama inimest paigal ja liikumises ning looma figuurile sobivat tausta.
- Õpitakse märkama objektide ja kujutiste värvinüansse ning segama erinevaid toone kolme põhivärvi baasil.
- Peenmotoorika arendamiseks õpitakse erinevaid voltimistehnikaid ja voolimist. Joonistusülesannetes pööratakse rohkem tähelepanu detailidele.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• inimese kujutamine paigal ja liikumises (näidismudelite ja skeemjooniste kasutamine);• piiratud ja piiramata pind (mõisted: piiratud ja piiramata pind, objekti ja tausta seos);• ülesanded piiratud värvide arvuga, põhivärvide segamine, katsetamine erinevate vahenditega (guašš, akvarell, pastell, värvipliats, viltpliats);• perspektiiviõpetus (objekti kujutamine ees, taga ja keskel, elemendi esiletõst suuruse ja värvi abil);• voltimine ja modelleerimine näidise ja eeskuju järgi; modelleerimine erinevatest materjalidest, peenmotoorika arendamine;• tutvumine paikkondliku kultuuri ja kunstiloominguga.	<ul style="list-style-type: none">• Kujutab inimest paigal asendis ja liikumises.• Kujundab piiramata pinna mõnd trükitehnilist vm võtet kasutades.• Jälgib pinna katmisel kujutise kontuuri.• Segab põhivärvide II astme värvid (värvuste tabeli eeskujul).• Kujutab esemeid kahel horisontaalsel abijoonel (ees, taga).• Voldib paberit eeskuju järgi.• Modelleerib erinevatest materjalidest näidise või eeskuju järgi.• Teab nimetada mõnd paikkonnale omast kunstiobjekti.
Õppekäigud <ul style="list-style-type: none">• Lähikonna kultuuriobjektidega tutvumine	<ul style="list-style-type: none">• Õpilane teab paikkonna viit olulist kultuuriobjekti, nende eripära.

5. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 5. klassis

- Oma töö planeerimine, vaatlus ja võrdlusoskuse arendamine.
- Osaletakse illustreeritud kunstialastes vestlustes, tutvutakse lähiümbruse ja kodukandi kunstiga, analüüsitakse oma ja kaaslase töid.
- Õpitakse kujutama objekte erinevatest vaatenurkadest ja figuure erinevates asendites
- Suureneb kasutatavate töövahendite ja materjalide hulk (pastellid, akvarellid).
- Joonistamisel ja maalimisel kasutatakse erinevaid tööformaate.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• värvisümboolika; meeleolu väljendamine värvide abil; ühe värvi erinevad varjundid;• perspektiiviõpetus (objekti kujutamine ees, taga ja keskel, elemendi esiletõst suuruse ja värvi abil); elemendi sidumine taustaga; suuruse näiline vähenemine kauguses;• tutvumine rahvakunsti, rahvariiede ja tarbeesemetega, kujunduselemendid ja märgimaagia rahvakunstis;• vestlused kunstist: erinevad kunstiliigid (maal, skulptuur, arhitektuur, teatrikunst) ja nende eristamine;• esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes;• mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine ja loominguline rakendamine;• disain ja ruumi kujundus (erinevatest materjalidest ruumikujunduselementide meisterdamine, taaskasutus);• loodusvormide kujutamine graafiliselt ja plastiliselt, keraamika mõiste ja ajalugu.	<ul style="list-style-type: none">• Kasutab värvuste segamist temaatilistes töödes emotsiooni väljendamiseks.• Kujutab inimest liikumises.• Tõstab oma töödes tegelasi ja objekte esile suuruse, asukoha ja värvi valiku abil ning loob terviku.• Väljendab osalise kattumise abil esemete ja figuuride paiknemist üksteise suhtes ees- ja tagapool, keskel.• Kujutab ja kujundab rahvakunsti esemeid ja väärtustab kultuuripärandit.• Võrdleb oma ja kaaslaste töid (leiab peamised tegelased/objektid, toob esile sarnasusi ja erinevusi).• Osaletakse vestlustes rahvuskultuuri ja -kunsti teemadel (kodukandi rahvariided jm).• Kujutab esemeid ruumiliselt valguse ja varju abil.• Loob eri vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid.• Modelleerib savist ja mõistab keraamika tähendust.• Toob näiteid keskkonnakaitse võimalustest.

Õppekäigud

- Linnakodaniku majamuuseum Rakveres

- Õpilane väärtustab rahvakultuuri.

6. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 6. klassis

- Alustatakse tutvumist visuaalse kunsti liikidega ja väljendusvahenditega.
- Tutvutakse kunstivaldkonnaga seotud elukutsetega (arhitekt, skulptor, restauraator jne). Õpitakse märkama ja väärtustama kunsti- ja kultuuriväärtusi.
- Objekti kujutamisel pööratakse suuremat rõhku realistilule kujutamisele ja proportsioonile.
- Õpitakse segama eri toone värviringi alusel, saadud toone helestama ja tumestama, eristama sooja ja külma koloriiti.
- Osaletakse rühmatöös ja võetakse ette pikema protsessiga töid.
- Kunstivestlustes analüüsitakse eri kunstiliikides valminud töid, kasutatakse õpitud kunstialast terminoloogiat.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• inimese kujutamine paigal ja liikumises (inimese proportsioonid ja emotsioonide edastamine);• natuurist joonistamine (elus ja eluta objektide ruumiline kujutamine, paiknemine pildiruumis ja suurussuhted);• põhivärvid ja vastandvärvid (vastandvärvide segamine värviringi alusel, ühe värvi erinevad toonid);• värvide helestamine ja tumestamine (ühe värvitooni erinevad hele-tumedusastmed, soe ja külm koloriit);• rütm ja dünaamika (sümmeetria ja asümmeetria);• osalemine uurimuslikes ja loovates rühmatöodes ühise eesmärgi nimel;• erinevate kunstiliikide (maal, skulptuur, graafika) vaatlus, võrdlus ja analüüs;	<ul style="list-style-type: none">• Arvestab inimese täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel.• Joonistab natuurist ja edastab nähtut ruumiliselt, arvestades objekti paiknemist pildi pinnal.• Kujutab temaatilistes töodes koloriidi abil tegevuse aega ja kohta.• Nimetab värviringil põhivärvid ja vastandvärvid, eristab sooja ja külma koloriiti.• Tajub rütmi ja dünaamikat erinevates kunstiteostes.• Töötab rühmas ja on ühistegevuses kaaslast toetav.• Tunneb ja liigitab vaadeldud kunstitöid (skulptuur, maal, graafika) ja loob seoseid.

<ul style="list-style-type: none"> • perspektiiviõpetus (objekti kujutamine ees, taga ja keskel, elemendi esiletõst suuruse ja värvi abil); • vestlused kunstist: erinevad kunstiliigid (maal, skulptuur, arhitektuur, teatrikunst); kunstide seosed (kostüümid, kujundused), tarbeesemed. 	<ul style="list-style-type: none"> • Väljendab kujutatava suuruse muutumise abil selle paiknemist pildiruumis ees- ja tagapool. • Kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum).
--	---

7. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 7. klassis

- Suureneb realistliku kujutamise ja natuurist joonistamise osakaal.
- Vaadeldavat objekti kujutatakse erinevates tehnikates ja kujutamiskiisides (graafiline, maaliline, dekoratiivne).
- Modelleeritakse erinevatest materjalidest, pöörates tähelepanu detailidele ja dekoorile.
- Analüütilis-sünteetilise taju areng võimaldab teadlikumalt vaadelda ja võrrelda objektide visuaalseid karakteristikaid (vormi, suurusuhteid, paiknemist ruumis, valgust, varju, koloriiti jms).
- Õpitakse ruumilist kujutamist valguse ja varju abil.
- Vestluste käigus õpitakse märkama visuaalset kommunikatsiooni ja mõistma selle olulisust kaasaegses kultuuriruumis. Selgitatakse mõisteid: kunstilooming, autorlus, autorikaitse.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • natuurist joonistamine (elus ja eluta objektide ruumiline kujutamine, paiknemine pildiruumis ja suurusuhted); • modelleerimine erinevatest materjalidest (ruumikujunduselementide meisterdamine, keraamika); • loodusvormide ja nähtuste kujutamine graafiliselt ja maaliliselt; • põhivärvid ja vastandvärvid, värvused ja nende nimetused värviringi põhjal; 	<ul style="list-style-type: none"> • Kujutab esemeid ja objekte ruumiliselt valguse ja varju abil. • Loob eri vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid. • Modelleerib savist ja mõistab keraamika tähendust. • Segab ja kasutab maalimisel värvide eri toone. • Teeb kollaaži ja kombineerib seda erinevate tehnikatega. • Tunneb ja liigitab vaadeldud kunstitöid (skulptuur, maal, arhitektuur, graafika). • Mõistab originaali, reproduktsiooni ja võltsingu olemust.

<ul style="list-style-type: none"> • värvide helestamine ja tumestamine (ühe värvitooni erinevad hele-tumedusastmed, soe ja külm koloriit); • erinevate tehnikate (maal, joonistus, kollaaž) kasutamine loovaks eneseväljenduseks, valikute tegemine ja tehnikate kombineerimine; • visuaalne kommunikatsioon ja graafiline disain; • skulptuuride, maalide, joonistuste, arhitektuuri vaatlemine; • rahvakunst ja autorlus, kunstilooming. 	<ul style="list-style-type: none"> • Märkab kujunduselemente keskkonnas ja mõistab graafilise disaini olulisust.
<p><u>Õppekäigud</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kunstinäituse külastamine lähikonnas 	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane seostab teoreetiliselt õpitut nähtuga.

8. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 8. klassis

- Suureneb kunstivestluste ja analüüsi osakaal. Arendatakse verbaalset väljendusoskust ja kunstialase terminoloogia kasutamist õpitud oskuste piires.
- Harjutatakse visuaalse teabe otsimist erinevatest keskkondadest (teatmeteosed, internet) ning selle kasutamist loomingulise lähtepunktina.
- Õpitakse sirkli ja joonlaua kasutamist konstruktiivsetes töödes, konstrueerimist horisontaal- ja kesktelje abil.
- Osaletakse rühmatöös ja lavastuslikes ülesannetes (lõiming draamaõpetuse valikainega)

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • portree ja miimika (erinevas eas inimese kujutamine); • kujutamine ruumis ja tasapinnal (langeva varju kujutamine ja modelleerimine valguse ja varju abil); • põhivärvid ja nende segamine (erinevate tonaalsuste eristamine ja sõnastamine (rühmatöö)); 	<ul style="list-style-type: none"> • Leiab vaatluse ja võrdlemise teel inimese vanust ja näoilmeid kõige enam iseloomustavaid tunnuseid ning väljendab neid temaatilistes töödes. • Eristab õpetaja suunamisel pildi koloriiti, oskab seda kirjeldada.

<ul style="list-style-type: none"> • sümmeetria ja asümmeetria (konstrueerimine kesktelje ja horisontaaltelje abil); • rütm ja liikumine (joonistamine sirkli ja joonlaua abil, kubism, op-kunst); • rahvusliku ornamendi iseloomulikud tunnused ja nende konstrueerimine; • ruumikujunduse elemendid; lavastuse kujundamine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kujundab ornamenti (sh rahvuslikku), nimetab selle traditsioonilisi ja nüüdisaegseid kasutusvõimalusi. • Eristab etenduses esinevaid eri kunstiliike (visuaalne kunst, muusika, lavakunst, liikumine). • Eristab kultuurinähtusi ja kunstiliike (sh karikatuur, šarž, grafiti).
<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunstinäituse külastamine lähikonnas 	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane seostab teoreetiliselt õpitud nähtuga.

9. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 9. klassis

- Portree ja figuuri kujutamisel püütakse edastada emotsiooni kehakeele ja miimika abil.
- Kunstivestluste ja pildimaterjali kaudu õpitakse kujutama erinevatest vaatenurkadest (linnuperspektiiv, konnaperspektiiv).
- Õpitakse kasutama käe kindlust ja täpsust nõudvaid töövahendeid ja tehnikaid (paljundusgraafika).
- Analüüsitakse erinevate autorite töid, luuakse seoseid isiklike kogemustega. Toetatakse õpilase verbaalse väljendusoskuse arendamist ja kunstialase terminoloogia kasutamist õpitu piires.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • erinevas eas inimese kujutamine, emotsioonide väljendamine (miimika, kehahoid); • ruumiline kujutamine, erinevad vaatenurgad (linnuperspektiiv, konnaperspektiiv); • proportsioon ja suurussuhted kujutamisel; • kunstiteose kirjeldamine; 	<ul style="list-style-type: none"> • Kujutab inimest eri vanuses, meeleolus, asendis ja tegevuses. • Kasutab õpitud tehnikaid, töömaterjale ja –vahendeid, kujutamise ja kujundamise viise. • Märkab suuremaid kompositsiooni- ja proportsioonivigu. • Kirjeldab kunstiteoseid õpitud oskuste piires ja põhjendab oma eelistusi.

<ul style="list-style-type: none">• kaaslaste loomingu analüüs ja hindamine.	<ul style="list-style-type: none">• Väärtustab kunstiloomingut (oma ja kaaslaste tööd).
<u>Õppekäigud</u> <ul style="list-style-type: none">• kunstinäituse külastamine lähikonnas	<ul style="list-style-type: none">• Õpilane seostab teoreetiliselt õpitut nähtuga.

Muusikaõpetus

1. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 1. klassis

- Oskab kuulata ja märgata helisid enda ümber (toas, õues, looduses).
- Oskab jälgida dünaamikat (mõisted: vaikne-vali, tasemini, valjemini), tajuda erinevaid karaktereid(mõisted: rõõmus-kurb, marsiline, hoogne, pidulik, naljakas; marss, tantsuviis). Väljendab neid liigutuste ja liikumisega.
- Tunneb ära tuttava laulu ilma sõnadeta lauluduna või ainult pillil mängituna.
- Laulab koos teistega, eristab mõningaid helisid kõrguse ja vältuse järgi.
- Suudab jälgida meloodia suunda (kõrgemale, madalamale).
- Tutvub uute pillidega – kõlakarp, kõlaplaat, ksülofon, oskab neid kuulmise järgi eristada.
- Tunneb eesti rahvapillidest ära kandle ja torupilli pildi ja kuulmise järgi.
- Omandab mõned uued tantsusammud, osaleb laulu- ja liikumismängudes koos paarilisega.
- Oskab meetrumit ja rütmi edasi anda erineval moel: hüpped, plaksud jne.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• muusikalise mälu arendamine eriilmeliste muusikapalade kuulamise kaudu;• eesti rahvapillide tutvustamine;• muusika kuulamine ja meeleolupiltide värvimine;• meloodiliste kajamängude, nimemängude, käemängude, kõnekoori kasutamine; mängud häälega (erinevad kõrgused, dünaamika, emotsioonid);• muusikaliste fraaside lõpuni laulmise ja rütmilise täpsuse taotlemine laulu esitamisel;• eesti rahvalaulude, regilaulu laulmine;• rütmiliste kajamängude kasutamine;• uute rütmipillide õige hoiu ja mänguvõtete tutvustamine;• eakohaste muusikaliste ja laulumängude mängimine;	<ul style="list-style-type: none">• Kuulab laulu ja muusikapala.• Väljendab emotsionaalselt kuulatud muusikas tajutud kontrastseid meeleolusid liigutuste ja liikumisega.• Tunneb kuulmise järgi ära mõningaid õpitud laule.• Laulab rühmaga ühtses tempos.• Laulab mõningaid lihtsamaid rahva- ja lastelaule.• Mängib rütmipille muusika kuulamise, liikumise ja laulmise saateks; eristab kuulamisel neid tämbri järgi.• Väljendab muusika meeleolu liikumise kaudu (loov liikumine).• Tantsib, kasutades eakohaseid tantsuelemente.• Osaleb laulumängudes.

- eesti rahvatantsud ja rahvamängud.

2. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 2. klassis

- Oskab märgata ja kuulata erinevaid helisid maal, linnas, looduses; matkib neid oma häälega.
- Kasutab muusika iseloomustamisel uusi mõisteid: nukker, uljas, tugev, õrn, ülev.
- Tutvub mõistetega: madal, keskmine, kõrge; vaikne, poolvali, vali.
- Tutvub TA ja TI-TI rütmi muusikalis-rütmilistes tegevustes (kajamängud, kaasmängud, vahemängud).
- Tutvub astmenimedega ja nende värvidega: SO, MI, RA.
- Teab mõistet *paus*.
- Laulab rütmiliselt täpselt, loomuliku häälega, ilmekalt, selge diktsiooniga, kergelt.
- Õpib tunnetama ansamblit nii lauldes kui pilli mängides.
- Kasutab õpitud rütmi- ja meloodiapille laulude ilmestamiseks, teeb ise valiku, millist pilli kasutada.
- Tunneb ära pildi ja kuulmise järgi lõõtspilli, parmupilli, vilepilli.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • vaikusemäng; • teiste rahvaste muusika kuulamine; • erinevas esituses kuulnud muusikapalade iseloomustamine, kuulnud hääle ja pildi seostamine; • õige hingamise jälgimine laulmisel ja rääkimisel; • kõne- ja tekstiharjutused, kajamängud, käemängud, „häälte telefon”, nimemängud; • eriilmeliste laulude laulmine emotsionaalse väljendusoskuse arendamiseks; • rütmilise täpsuse taotlemine kaasmängudes; 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuulab huviga laulu ja muusikapala. • Väljendab kuulatud muusikas tajutud meeleolusid erinevate muusikaliste tegevuste (liikumine, laulmine, pillimäng) kaudu (näiteks järgib tempot, rütmi kehalise liikumisega või tundes ära õpitud laulu (kuuldes nii meloodiat kui sõnu) hakkab kaasa laulma). • Laulab väljahingamisel loomuliku häälega. • Esitab laule rühmaga ühtses tempos. • Laulab peast teistega koos mõningaid rahva- ja lastelaule. • Mängib ja tunneb kuulmisel tämbri järgi ära õpitud rütmipille; mängib rütmisaateid lasteriimidele ja -lauludele.

<ul style="list-style-type: none"> • rütmipillide ja kehapillide iseseisev kasutamine loovmängudes; • erinevate rahvaste tantsud, mängud; • stopp-mängud ja kujumängud; • tähekaartide laulud. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ansamblimängus osaledes alustab ja lõpetab koos teistega, mängib nendega ühtses tempos. • Laulu- ja liikumismängudes muudab liikumist vastavalt muusikaosade ja muusikaliste väljendusvahendite vaheldumisele (tempo, dünaamika, register), arvestades pulssi ja meetrumit (näiteks liigub hanereas, ringis nii üksi kui paaris).
--	--

3. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 3. klassis

- Tutvub uute mõistetega: helilooja, luuletaja, dirigent, rahvaviis, heliredel.
- Tutvub astmenimedega, astmete JO, MI, SO, RA tundmaõppimine.
- Laulab võimalikult intervallipuhtalt, ilmekalt ja kindla rütmiga.
- Julgeb avaldada omaloomingut nii laulus kui liikumises.
- Kasutab iseseisvalt õpitud rütmi- ja meloodiapille muusikalise tegevuse ilmestamiseks.
- Liigub ruumis sujuvalt, rühikalt, vastavalt muusika rütmile ja tempo muutustele, orienteerub ruumis.
- Teab lihtsamaid tantsusammude nimetusi: hüpaksamm, külgalopp, kand ja varvas.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • kuulatud muusikapala analüüsimine uute mõistete abil: mõtlik, laulev, voolav, elav; • laulmine ja hääle arendamine, kõlav vaba toon laulmisel; eakohased lastelaulud, laulu- ja liikumismängud; • klassikalise muusikaga tutvumine; • sümfooniaorkestri pillide ja ülesehitusega tutvumine; • muusikaliste kujutluspiltide kirjeldamine ja maalimine; • rütmikaardid ja rütmipusle; 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ära lihtsamaid žanre: marss, laul, tants. • Väljendab loovalt muusika kuulamisest saadud elamusi. • Laulab ilmekalt, lähtudes laulu ja teksti karakterist. • Laulab peast õpitud rahva- ja lastelaule ning esitab neid rühmas. • Mängib rütmi- ja meloodiapillidel lihtsamaid ostinaato kaasmänge, osaleb lastepilli ansamblimängus. • Liigub ja tantsib sünkroonis teistega, kasutades näiteks hüpaksammu ja otsegaloppi.

<ul style="list-style-type: none"> • taktimõõdu, astmete, helipikkuste ja rütmivormidega tutvumine; • loomingulise initsiatiivi arendamine (anda kuulatud palale pealkiri, mõelda liigutused jne); • erinevate liikumisviiside kasutamine (kõnd ringis, siira-viira), orienteerumine ruumis (paaride, kolonnide, ringide moodustamine), koordineerimisharjutuste sooritamine erinevates liikumistes; • erinevate vahendite kasutamine omaloomingulises liikumises; • muusikalised muinasjutud. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kõnnib, jookseb ja reageerib muusika tempo muutustele rütmiliselt täpselt (näiteks muudab liikumissuunda vastavalt muusika dünaamikale ja tempole). • Teab helipikkusi ja rütmivorme.
---	--

4. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 4. klassis

- Õpitakse end muusika kaudu väljendama.
- Õpilase sisemaailm rikastub ning areneb tema loovus laulmise, liikumise, pillimängu ja omaloomingu kaudu.
- Õpilane saab elementaarsed teadmised häälehoiust ja muusikateooriast, ülevaate tähtsamatest muusikaga seotud teemadest ning tutvub oma maa kultuuripärandiga.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • hingamisharjutused õpitud rütmidel ja sulghäälikutel; • vaba tooniga (oma häälega) laulmine; • õige kehahoiu säilitamine laulmise ajal; • rütmide TA ja TI-TI äratundmine ja iseseisev järelekoordamine; • lihtsamate õpitud rütmide kaasamängimine pillidel (triangel, marakas, kõlapulgad); • rõhulise osa leidmine muusikas (nt. plaks, kikivarvule tõusmine, kükkm vm), aga ka õpitud pillil õpetaja kaasabil; 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekitab häält õige kehahoiu ja vaba tooniga. • Tunneb helipikkusi ja rütmivorme TA, TI-TI, paus (ühelöögiline), mängib õpitud rütme tuttava laulu saateks kaasa. • Teeb vahet pikal ja lühikesel helil ja reageerib nendele erinevalt. • Eristab kurvakõlalist meloodiat rõõmsakõnalisest. • Laulab lihtsama regilaulu kooriosa.

<ul style="list-style-type: none"> • heli vältuse määramine (pikk-lühike); • lastelaulude ja karakterpalade kuulamisel nende analüüsimine mõistetega <i>kiire-aeglane</i> ning <i>rõõmus-kurb</i>; • regilaulu laulmise traditsiooniga tutvumine; lihtsama regilaulu õppimine mõne pilli (nt. ukulele, väikekannel) saatel, aga ka saateta; regilaulu kuulamine; • Eesti hümniga kaasaulmine; • laulumängude mängimine; mängu sisu tähistavate liigutuste sooritamine, jäljendamine. <p>* Loovuse arendamine. Mõisted <i>solist, marss, salm, refrään</i>. Muusika kuulamine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Laulab peast nelja lastelaulu. • Mõtleb välja tegevusi tuttavates laulumängudes.
---	---

5. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 5. klassis

- Õpilasel on tärnanud huvi ja armastus muusika vastu, kujunemas on muusikaline maitse ning soov ja julgus ennast edaspidi muusikas loovalt väljendada.
- Muusikaõpetuse kaudu kujunevad ja arenevad vajalikud isiksuse omadused ja oskused, nagu mälu funktsioonide kasutamine muusikapala meeldejätmisel, kirjeldamisel, analüüsimisel ja järelduste tegemisel; sotsiaalsete võimete arendamine laulumängudes osalemise kaudu, mootorsete oskuste areng ning loov muusitseerimine muusikalis-rütmilise liikumise ja pillimängu kaudu.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • häälemängud ühel või kahel helikõrgusel; • laulmine kõlava ja ilmaka häälega, hääle tugevuse ja tämbri muutmine laulmisel; • noodist laulmine, et aidata kaasa lugemisoskuse arendamisele ja laps harjuks nägema noodikirja ja nootide liikumist noodijoonestikul; 	<ul style="list-style-type: none"> • Laulab peast 5–6 laulu vaba ning kõlava tooniga, selge diktsiooniga, muudab laulmise ajal hääle tugevust. • Tunneb 3-osalist taktimõõtu, seostab seda valsil rütmiga. • Teeb vahet marsil ja valsil, valib õige liikumisviisi. • Mõistab terminite <i>valss, orkester, orkestrijuh</i>t tähendust. • Tunneb rütmivältust TA-A-A, tunneb selle ära õpitud laulus.

<ul style="list-style-type: none"> • 3-osaline taktimõõt, rütmile vastav viipamine; • muusikapalade kuulamine nendes 2- ja 3-osalises taktimõõdus; • terminid <i>valss</i>, <i>orkester</i>, <i>orkestrijuh</i>t; tutvumine W. A. Mozarti “Väikese öömuusikaga”; • rütm ja meetrum: rütmide imitatsioon; meetrumi leidmine muusikapalade kuulamisel; rütmiimprovisatsioonid ja kaasmängud lauludele õpitud rütmidel; • heli tekkimine puhkpillil (sarved, torupill); muusikanäidete kuulamine; heli tekitamine plokkflöödil, suupillil või vilel; • löökpillide mängimine (ksülofon, kellamäng, plaatpill); • tutvumine väikekandle/ukulele esmaste mänguvõtetega; • liikumine muusika saatel, laulumängud (“Kaks sammu sissepoole”, “Eesti polka”) 	<ul style="list-style-type: none"> • Eristab puhkpillide mängu keel- ja löökpillide mängust. • Mängib laulumänge, sh paaride vahetusega. • Laulab Eesti hümnit (laululehelt). • On omandanud väikekandle/ukulele esmased mänguvõtted.
---	---

6. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 6. klassis

- Omandab algteadmised noodikirjast.
- Tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest.
- Suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale.
- Suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu.
- Suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • vaba laulmine kõlava ja ilmeka häälega, kehahoid laulmisel; • rütm ja meetrum: rütmide analüüs, imitatsioon ja kaasa viipamine; • mõistete <i>takt</i> ja <i>taktimõõt</i> selgitamine, seos rõhulise osaga muusikas; 	<ul style="list-style-type: none"> • Laulab peast 5–6 laulu, laulab vaba ning kõlava tooniga, selge diktsiooniga. • Lahendab lihtsamaid rütmiülesandeid 2/4 taktimõõdus. • Teeb vahet 2- ja 3-osalisel taktimõõdul.

<ul style="list-style-type: none"> • rütmiülesannete lahendamine 2-osalises taktimõõdus; • 2- ja 3-osalise taktimõõdu võrdlus, viipamine muusika rütmis; • rütmiimprovisatsioonid ja rütmisaated õpitud lauludele; • eelnevalt õpitud rütmide kinnistamine; • uue rütmivormi TAI-RI mängimine nii pillidel (kõlapulgad) kui ka kehapillil; • heli tekkimine - keelpill (ukulele/ kannel); • muusikanäidete kuulamine, võrdlemine; • pildid pillidest; • terminid ansambel; <i>valjemalt e valjenedes, vaiksemalt e vaibudes</i>; • muusika visualiseerimine (värvid, pildi valik, joonistamine); • tutvumine mõningate eesti tuntumate heliloojate ja nende lastelauludega. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb tuttavas laulus ära rütmi TAI-RI, imiteerib seda mingil rütmipillil. • Saab aru väljenditest <i>valjult, vaikselt, valjenedes, vaibudes</i> ja muudab oma hääle tugevust vastavalt. • Iseloomustab kuulatud muusikat: vaikne, vali, rõõmus, kurb. • Teab mõnd eesti heliloojat, nimetab mõnd lastelaulu. • Laulab kaasa Eesti hümnid. • On omandanud väikekandle/ukulele esmased mänguvõtted.
--	---

7. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 7. klassis

- Laulab ilmekalt voolava ja pehme häälega, esineb pingevabalt.
- Tunneb rõõmu musitseerimisest.
- Omandab muusika kuulamise kogemuse.
- Rikastab oma tundeelu muusikaelamuse kaudu.
- Kujundab muusikalist maitset.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • põhjalikum tutvumine eesti rahvamuusikaga; • rahvapillidega tutvumine, muusikanäidete kuulamine, piltlikustamine; 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb eesti olulisemaid rahvapille (nii välimuse kui kõla järgi), teab nende nimetusi. • Teab regilaulu esitamise tava. • Laulab regilaulu, teab regilaulu esitamise traditsioone.

- tutvumine vanema rahvalaulu – regilauluga – põhjalikumalt (mis on algriiim, kes laulsid vanemaid rahvalaule, rahvalaulu liigid jm);
- regilaulude laulmine: nii eeslaulja kui koori osa;
- tutvumine naaberrahvaste muusikaga (läti, leedu, soome, vene);
- lühiülevaade laulu- ja tantsupeo ajaloost: kus, millal toimus esimene laulupidu, kes osalesid, mida esitati;
- G. Ernesaks – laulutaat;
- kooriliigid, häälerühmad, muusikanäited, analüüs;
- 2/4- ja 4/4-taktimõõt; nendes taktimõõttudes rütmiülesannete lahendamine (meloodia jagamine taktideks);
- rütmisilbid RI-TAI, TA-A-A-A, rütmide äratundmine;
- duur- ja moll-helilaad: ühe ja sama muusikapala esitamine nii duur-helilaadis kui moll-helilaadis, võrdlus;
- helilaadi kuuldeline eristamine lauludes, relatiivne astmerida JO-JO; RA1- RA.

- Tunneb levinumaid rahvalaule, rahvalaulu liike.
- Teab mõningaid olulisemaid fakte eestlaste laulu- ja tantsupeost.
- Eristab kõrget ja madalat mees- ja naishäält, nimetab häälerühmi kooris.
- Tunneb õpitud rütmisstruktuure lauludes, muusikas.
- Tunneb ja eristab duur- ja moll-helilaadi kuulmise järgi.

8. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 8. klassis

- Rikastab oma tundeelu muusikaelamuse kaudu.
- Kujundab muusikalist maitset.
- Laulab ilmekalt voolava ja pehme häälega, esineb pingevabalt.
- Tunneb rõõmu musitseerimisest.
- Omandab muusika kuulamise kogemuse.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • töö häälega: hingamis- ja hääleharjutused, diktsiooniharjutused; • häälemurre - mida see endast kujutab, kellel kuidas väljendub, kuidas häält häälemurde perioodil hoida; • tutvumine eesti uuema rahvamuusikaga, rahvapillide ja pillilugude kuulamine; • tutvumine Euroopa rahvaste muusikaga (saksa, austria, ungari, poola, Suurbritannia); nende maade tuntumate heliloojate loomingu lühitutvustus laulude ja muusikanäidete kaudu; • $\frac{3}{4}$-taktimõõdus rütmülesannete lahendamine (meloodia jagamine taktideks) rütm ja meetrum; • uued õpitavad rütmid TI-RI-TI-RI, TI-TI-RI, TIRI-TI; rütmide äratundmine; • muusika esitajad hääleliigid (sopran, alt, tenor, bass), kooriliigid (laste-, nais-, mees-, segakoor), orkestripillid; näitlikustamine; • info otsimine digivahenditega, rühmatööd; • kooriliikide ja orkestripillide äratundmine kõla järgi; • Eesti kaasaja tuntumad dirigendid, lauljad, koorid, orkestrid; • muusikalised terminid: <i>sümfoonia, sümfooniaorkester, ooper, operett, muusikal, ballett</i>; • pillid ja pillirühmad sümfooniaorkestris (S. Prokofjev “Petja ja hunt”); • klahv- ja elektronpillid; • tutvumine kaasaegsete muusikastiilidega (punk, reggae, rock, räpp jne.), muusikanäidete kuulamine; • rütmitaju süvendamine rütmide kuulamise ja analüüsimise ning rütmimängude kaudu; • kõikide õpitud rütmifiguuride rakendamine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Laulab pingevabalt, õige hingamise ja selge diktsiooniga peast 5–6 laulu. • Tunneb taktimõõte $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$, oskab lahendada neis lihtsamaid rütmülesandeid. • Tunneb helivältusi ja rütme TA, TITI, TIRI-TIRI, TAI-RI, TI-TIRI, TIRI-TI, TA-A, TA-A-A, TA-A-A-A ja pause. • On tutvunud viiuli- ja bassivõtmega. • Tunneb muusikžanre: ooper, operett, muusikal, ballett, sümfoonia. • Teab pillirühmi sümfooniaorkestris. • On tutvunud tähtnimetustega. • On tuttav nüüdismuusikaga; tunneb rahvapille, nimetab neid. • Tunnetab rõhulist osa $\frac{3}{4}$-taktimõõdus, seostab seda vastavate liigutustega. • Nimetab hääle- ja kooriliike. • Eristab kõrget ja madalat mees- ja naishäält, nimetab neid. • Teeb muusika kuulamisel vahet kooriliikidel, nimetab neid. • Oskab ukulelel saata lihtsamaid laule.

9. KLASS

Rõhuasetused/eesmärgid 9. klassis

- Laulab pingevabalt tuttavaid lihtsa meloodiaga laule.
- Oskab nimetada levinumaid muusikapalu.
- On omandanud muusika kuulamise ja musitseerimise kogemuse.
- Tunneb ja suudab kaasa koputada levinumaid rütmstruktuure (2/4, 3/4, 4/4).
- Väärtustab eesti rahvamuusikat.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• loomuliku hääle, hea diktsiooni ja õige hingamisega väljendusrikas laulmine;• eriilmeliste muusikapalade kuulamine ja nende iseloomustamine, kasutades muusikalisi väljendusvahendeid (meloodia liikumine, tempo) ning muusikalisi oskussõnu;• muusikat kuulates arendatakse analüüsi võimet ja võrdlusoskust;• loovuse arendamine;• rütmisaadete väljamõtlemine, sobivate pillide, vahendite leidmine;• rütmiülesannete lahendamine õpitud taktimõõtudes, õpitud rütmstruktuuride kinnistamine;• laulude rütmianalüüs, rütmi koputamine;• põhikooli jooksul kuulatud olulisemate muusikapalade meelde tuletamine, kinnistamine;• helilooja teadmise tähtsustamine (nt. L. van Beethoven “Elisele”, A. Pärt “Tabula Rasa”);• eesti rahvamuusikaga seonduva kinnistamine;	<ul style="list-style-type: none">• Laulab pingevabalt tuttavaid lihtsa meloodiaga laule.• Nimetab õpitud levinumaid muusikapalu.• On omandanud muusika kuulamise ja musitseerimise kogemuse.• Tunneb ja suudab kaasa koputada levinumaid rütmstruktuure (2/4, 3/4, 4/4).• Väärtustab eesti rahvamuusikat ja oskab nimetada eesti rahvapille.• Laulab Eesti hümnit ja koolilaulu.• On suuteline ukulelel/plokkflöödil musitseerima.

• tunneb plokkflöödil d2, c2, h1, a1, g1, f1, e1 ja d1 mänguvõtteid ning kasutab neid pillimängus;• muusikaalase informatsiooni leidmine IT- kanalitest.	